

Muistio Kristallipuolue r.p.:n puolerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2023–31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puolerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piiri-järjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta. Kristallipuolue r.p.:n osalta tarkastus kohdistui ajanjaksoon 1.1.2023–31.12.2024.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ella Lyytinen, Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Puolue ei ole toimittanut kaikilta osin pyydettyä ennakkomateriaalia. Tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 10.11.2025. Tarkastukseen osallistuivat Kristallipuolue r.p.:stä puheenjohtaja Sanna Seesvalo ja rahastonhoitaja Harri Pärssinen.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueen tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle tilinpäätöstietonsa: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta sekä yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista.

Kristallipuolue r.p. on toimittanut vuosilta 2023 ja 2024 vain osan tilinpäätöstiedoista puolerahoitusvalvonnan järjestelmään.

Vuodelta 2023 Kristallipuolue r.p.:n tulee lisätä tilintarkastuskertomus tai toiminnantarkastuskertomus, tilinpäätös ja toimintakertomus (mikäli toimintakertomus laadittu) järjestelmään. Tarkastuksen aikana puolue lisäsi järjestelmään yhteenvedon tilikauden ajantasaisista ilmoituksista sekä eduskuntavaalien 2023 vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelyn. Kristallipuolue r.p:n eduskuntavaalien 2023 vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelyn mukaan vaalikampanjan kulut ovat suuremmat kuin vaalikampanjan rahoitus. Tältä osin Kristallipuolue r.p:n tulee varmistua erittelyn oikeellisuudesta.

Vuodelta 2024 Kristallipuolue r.p.:n tulee lisätä tilintarkastuskertomus tai toiminnantarkastuskertomus, ja toimintakertomus (mikäli toimintakertomus laadittu) järjestelmään. Tarkastuksen aikana puolue lisäsi järjestelmään tilinpäätöksen vuodelta 2024. Todettakoon, että toimitettu tilinpäätös on allekirjoittamaton. Tältä osin puoleen tulee toimittaa vahvistettu tilinpäätös. Kristallipuolue r.p. ei ole toimittanut vuodelta 2024 pyydettyä kirjanpitoainestoa. Tarkastuksen aikana ei ole voitu varmistua ajantasaisten ilmoitusten yhteenvedon oikeellisuudesta sekä europarlamenttivaalien vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelyn oikeellisuudesta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Kristallipuolue r.p. ei ollut tehnyt vuosilta 2023–2024 ajantasaisia ilmoituksia. Koska puolue ei ole toimittanut tilinpäätösasiakirjoja, eikä pyydettyä ennakkomateriaalia vuodelta 2024 tarkastuksen aikana ei ollut mahdollista varmistua tietojen oikeellisuudesta. Kristallipuolueen tulee toimittaa pyydetty aineisto tarkastusvirastolle viipymättä.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen perusteella

Puolue ei toimittanut kirjanpitoaineistoa vuodelta 2024, joten tarkastuksen aikana ei ole ollut mahdollista varmistua toimitettujen tilinpäätösasiakirjojen oikeellisuudesta tältä osin.

Tältä osin Kristallipuolue r.p.:n tulee ottaa huomioon kirjanpitolain 2 luku 9 §, jossa on muun muassa todettu, että kirjanpidot, tositteet ja muu kirjanpitoaineisto on säilytettävä huolellisesti 7 §:n vaatimukset täyttävällä tavalla siten, että niiden tarkastelu Suomesta käsin on mahdollista viranomaiselle ilman aiheetonta viivettä.

Muuta

Kristallipuolue r.p:n edellinen tarkastus kohdistui ajanjaksoon 31.3.2021 – 31.12.2022. Tarkastuksesta on annettu muistio päiväyksellä 27.11.2023. Muistiossa on todettu, että puolue ei ole tehnyt ajantasaisia ilmoituksia tarkastusajalta. Vuoden 2023 tarkastuksen perusteella puolue oli kuitenkin vuonna 2021 saanut yksityishenkilöltä tukea 2 000 euroa. Muistiossa 27.11.2023 onkin todettu, että puolueen on tehtävä tarvittavat ajantasaiset ilmoitukset. Kyseinen ajantasainen ilmoitus on tehty vuoden 2025 tarkastuksen yhteydessä. Puolueen tulee kiinnittää huomiota siihen, että se tekee ajantasaiset ilmoitukset ajoissa. Puoluelain 8 c §:n mukaan ilmoitus tehdään sähköisesti viimeistään tuen vastaanottamista seuraavan kalenterikuukauden 15 päivänä.

Muistiossa, joka annettu päiväyksellä 27.11.2023 on myös todettu, että Kristallipuolue r.p:n vuoden 2022 aluevaalien vaalikampanjan kulu- ja rahoituserittelyä ei ole toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Muistiossa on myös tuotu esiin, että puuttuva tieto tulee toimittaa tarkastusvirastolle. Puolue ei ole toimittanut kyseistä puuttuvaa erittelyä. Tältä osin puolueen tulee ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin ja toimittaa puuttuvat tiedot viipymättä.

Tuomme tällä muistiolla tiedoksi, että puoluelain 9 e §:n perusteella tarkastusvirasto voi sakon uhalla velvoittaa valvottavan täyttämään velvollisuutensa, jos asiakirjoja tai tietoja ei ole viraston kehotuksesta huolimatta toimitettu, korjattu tai täydennetty tai niiden oikeellisuutta ja riittävyyttä selvitetty ja laiminlyönti on kokonaisuutena arvioiden olennainen. Uhkakakon tuomitsee maksettavaksi valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain tarkoitettu uhkasakkolautakunta.

Tämän muistion laatimishetkellä Kristallipuolue r.p. ei ole toimittanut tarkastusvirastolle puoluelain mukaisia tilinpäätöstietoja, eikä ole toimittanut tarkastusta varten pyydettyä ennakkomateriaalia. Puolueen tarkastusta tullaan jatkamaan, kunnes puolue on täyttänyt puoluelain mukaiset velvollisuutensa.

Pontus London
Johtava tilintarkastaja

JAKELU

Kristallipuolue r.p.